

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: RMK ja KIK ei peaks omavahel halduskohtus vaidlema

Riigikohus: RMK ja KIK ei peaks omavahel halduskohtus vaidlema

31. mai 2023

Riigikohus selgitas Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) ja Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) kohtuasjas, et riigi ülesandeid täitvate asutuste omavahelised vaidlused ei kuulu üldjuhul halduskohtu pädevusse ning need tuleks lahendada muul viisil, näiteks haldusjärelevalve kaudu.

RMK esitas halduskohtule kaebuse, sest KIK nõudis neilt tagasi umbes 8300 eurot ehk kümme protsenti Euroopa Liidu (EL) toetusest, mis oli eraldatud turbaalade korrastamise projektile.

RMK korraldas toetusraha eest aastail 2015–2017 riigihankeid, millel võisid osaleda ainult pakkujad, kes on registreeritud maaparanduse alal tegutsevate ettevõtjate registris (MATER). Tollal kehtinud seaduse järgi ei puudutanud see nõue välismaiseid pakkujaid, kes tegutsesid Eestis ajutiselt. Samas ei toonud RMK seda erandit hanketeadetes välja ja kohtles KIK-i hinnangul välismaiseid pakkujaid niimoodi ebavõrdselt.

Halduskohus rahuldaski RMK kaebuse, kuid ringkonnakohus tegi vastupidise otsuse, mis oli soodne KIK-ile. Riigikohtu halduskolleegium tühistas täna mõlemad kohtuotsused ja jättis RMK kaebuse läbi vaatamata.

Kolleegium selgitas, et nii RMK kui ka KIK on riigi ülesandeid täitvad asutused, kelle erimeelsuste lahendamine ei kuulu üldjuhul halduskohtu pädevusse. RMK on Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas tegutsev riigitulundusasutus ja KIK sama ministeeriumi loodud sihtasutus. Ministeerium on ühtlasi EL-i toetuskava rakendusasutus ja peaks lahendama haldusjärelevalve korras asutuste vaidlused toetuste kasutamise küsimustes.

Riigikohtu hinnangul pole määravat tähtsust sellel, et KIK on eraõigusliku juriidilise isikuna vormiliselt riigist lahutatud. Nimelt täitis KIK toetusraha tagasi nõudes riigi ülesannet ja riigil on mitte ainult õigus, vaid lausa kohustus teha selliste otsuste üle järelevalvet. Seda ei muuda ka asjaolu, et vaidlus puudutas EL-i fondide raha kasutamist, mis on reguleeritud EL-i õigusega.

Samas jäi Riigikohus oma varasema seisukoha juurde, et halduskohtu pädevuses on erinevate riigivõimu harude – näiteks Riigikogu ja valitsusasutuste – vaidluste lahendamine, kui see on vajalik asutuse enesekorraldusõiguse kaitseks ja selleks puudub teistsugune kord.

Kolleegium juhtis tähelepanu veel sellele, et Eesti asutuste ja kohtute jaoks pole siduvad Euroopa Komisjoni sisemised reeglid, mis puudutavad rikkumiste korral tagastamisele kuuluva EL-i toetuse suurust. Komisjoni suunistes on tagasinõude suuruseks määratud kümme protsenti, aga toetuste jagamist puudutavas Eesti määruses on lubatud ka viie protsendi tagasinõudmine ning Riigikohtu hinnangul tuleb seda võimalust samuti kaaluda.

Riigikohtu määrusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-rmk-ja-kik-ei-peaks-omavahel-halduskohtus-vaidlema>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-20-2402/47>